

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЕКОНОМІЧНОГО ЗАХИСТУ В СИСТЕМІ ДОТРИМАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ АГРОБІЗНЕСУ

Маковоз О.С., д.е.н., доцент, Харківський національний університет внутрішніх справ

Сучасні умови реформування національної економіки характеризуються активізацією змін умов функціонування підприємств та об'єднань агропродовольчої сфери, що певним чином пов'язані із новими можливостями, що відкриваються для аграрного бізнесу у зв'язку із підписанням Угоди про асоціацію з ЄС. Відомо, що міжнародні економічні перспективи не лише надають можливості для виходу вітчизняної продукції на міжнародні ринки та використання європейських ресурсів, а також формують нові правила гри на світових ринках та генерують нові ризики, перевіряють конкурентоздатність вітчизняної продукції та її відповідність світовим стандартам, активують зацікавленість представників малого та середнього агробізнесу до міжнародної співпраці. Проте, суперечливе економічне становище багатьох підприємств, що погіршується відсутністю налагодженої логістики та інфраструктури агропродовольчої сфери, хронічно невдалими реформами та відсутністю адекватної державної підтримки, актуалізує об'єктивну необхідність створення дієвих організаційно-економічних механізмів фінансово-економічного захисту підприємств з метою реалізації їх внутрішнього ресурсу, нарощення ринкової вартості бізнесу та підвищення конкурентоспроможності.

Інструментарій дотримання економічної безпеки суб'єкта економічних відносин є настільки масштабним і комплексним, що повинен включати такі складові, які за своєю сутністю мають окреме значення і для розвитку агропродовольчої сфери, зокрема, і для розвитку національної економіки, в цілому. Ми маємо на увазі продовольчу та екологічну складову, що повинно ураховуватись у впровадженні організаційно-економічного механізму, оскільки без цього не можна добитися комплексності на декількох рівнях композиції захисту та мінімізації впливу ендегенних та екзогенних ризиків. Так, за оцінками експертів, країна, що в змозі виважено та стратегічно вирішити проблеми продовольчої безпеки, що закладе основу для свого економічного розвитку в довгостроковій перспективі, оскільки виробництво якісних продуктів споживання, створення запасів води та джерела енергії залишаються актуальними проблемами в світовому масштабі.

Ситуація на глобальному ринку динамічно змінюється, що безпосередньо впливає на потенціал розвитку вітчизняних аграрних підприємств, головним завданням яких залишається потреба в інвестиційному забезпеченні, тісна вертикальна інтеграція та прибутковість агропродовольчої сфери. Завдяки цьому країна зможе нарощувати внутрішнє споживання продукції агропродовольчої сфери та обсяги експорту, отримати доступність до нових технологій, страхового та кредитного забезпечення бізнес-одиниць, забезпечити реалізацію трудового потенціалу та активізувати соціальної відповідальність бізнесу, що може стати потужним поштовхом для аграрного майбутнього України та захисту фінансових інтересів її бізнесу. Реалізація вищенаведених функціональних завдань суб'єктів агробізнесу є необхідним елементом механізму економічної безпеки, виконання покладених на нього вимог, дієвості в складних умовах та успішного функціонування. В той же час дія кожного з цих функціональних елементів базується на принципах економічної доцільності та, в свою чергу, має власні структурні складові, оптимальне формування та впровадження яких є однією із важливих частин процесу здійснення організаційно-економічного забезпечення економічної безпеки.

Таким чином, ефективність діючого механізму економічної безпеки та фінансового захисту доцільно визначати на початковому етапі в процесі проведення експрес-діагностики, що згодом, після порівнювання із цільовими показниками, повинна бути відкоректована та науково-методично обґрунтовано доповнено показниками з метою формування системи комплексної оцінки для постійного моніторингу ризиків економічної діяльності та перевірки стану захисту системи підприємств агробізнесу.